

เพื่อนสัมพันธ์: เป็นมากเกินไปกว่าเพื่อน แต่ไม่ใช่คนรัก

เบญจรงค์ ธีระผลิกะ

นักวิชาการอิสระ

Email: Tirapalikab@gmail.com

วันที่รับบทความ: 06-12-2023

วันที่แก้ไขบทความ: 17-12-2023

วันที่ตอบรับบทความ: 18-12-2023

บทคัดย่อ

มีวิธีวิทยาจำนวนมากที่จะนำผู้วิจัยให้สามารถแสวงหาความรู้ ความจริง ความดี ความงามได้ วิธีวิทยาแบบชาติพันธุ์วรรณาก็เช่นกัน ที่สามารถเข้าถึงความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ได้อย่างตรงไปตรงมา ทั้งในพื้นที่ออนไลน์และออฟไลน์ ตามวิธีการของ Professor Robert V. Kozinets โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อประเด็นที่ต้องการศึกษามีความละเอียดอ่อนต่อการให้ข้อมูลและการเปิดเผยความจริง ผู้วิจัยจึงเลือกวิธีวิทยานี้ในการแสวงหาข้อมูล ผ่านชายรักชาย 5 คู่ ที่มีสถานะเพื่อนสัมพันธ์ โดยใช้ระยะเวลาศึกษาทั้งสิ้น 8 เดือน เริ่มตั้งแต่กุมภาพันธ์ ถึง ตุลาคม 2566

ผลการศึกษา พบว่า สถานะเพื่อนสัมพันธ์ (Friends with benefits relationships : FWBRs) เป็นสถานะหรือความสัมพันธ์ที่มีความแตกต่างจากคู่อีกทั่วไปอาจเพียงแค่ประการเดียว คือ การตัดสินใจคบหาดูใจ เพราะในรายละเอียดของสถานะนี้นั้น ต้องมีความไว้วางใจ รู้ใจ และสามารถเป็นที่ปรึกษาของกันและกันได้ และก็ไม่สามารถปฏิเสธได้อีกเช่นกันว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้ปรากฏการณ์ FWB เกิดขึ้นในวงกว้างตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ก็คือ สังคมที่บ่มเพาะการไม่ยอมรับ สังคมแห่งการตีตรา สังคมแห่งการดูถูก จึงส่งผลให้บุคคลจำเป็นที่จะต้องแสวงหาทางออก เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง

คำสำคัญ: เพื่อนสัมพันธ์, ชายรักชาย, ความสัมพันธ์

**Friends with Benefits Relationships:
more than friends, but not lovers**

Benjarong Tirapalika

Independent Scholar

Email: Tirapalikab@gmail.com

Abstract

Researchers will pursue knowledge, truth, kindness, and beauty through a variety of approaches. According to Professor Robert V. Kozinets' technique, ethnographic methods can also directly access human sentiments both offline and online, particularly when the topic of study is sensitive to information and truth disclosure. For this reason, the researcher decided to use this technique to gather data. During the course of an eight-month study, five males who had sex with men (MSM) couples and are in FWB status were chosen for the sample. Starting from February to October 2023.

According to the study's results, Friends with benefits relationships (FWBRs) are distinct from traditional couples in just one path: they make the decision to date for the long term. When feelings arise, there has to be mutual trust, heart-to-heart understanding, and the ability to support one another. Moreover, it is certain that a culture steeped in intolerance has traditionally been a major contributor to the FWB phenomenon. The Disgrace and Contempt Culture. People have to look for answers in order to have their needs met.

Keywords: FWBRs, MSM, Relationships

1. บทนำ

ภาพยนตร์เรื่อง Friends With Benefits (2554) ถูกนำกลับมาฉายอีกครั้งทางช่อง PPTV HD 36 เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2558 กล่าวถึง ความสัมพันธ์ในลักษณะของคู่หนุ่มสาวเพื่อนรัก ที่เกิดความคิดว่าจะลองมีเพศสัมพันธ์กัน เพื่อทดลองความรู้สึกต่าง ๆ ของอีกฝ่ายในฐานะเพื่อน ทว่าเมื่อเพื่อนทั้งสองกลับมีความรู้สึกมากกว่าเพื่อนไปแล้ว อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์แบบเพื่อนสัมพันธ์ ถูกหยิบยกนำมาปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในสังคมที่ทั้งสองคนไม่อยากผูกมัดทางความสัมพันธ์ระหว่างกัน แม้ว่าในสังคมไทยจะยังไม่มีปรากฏการณ์นี้มากนัก มีเพียงละครชุด (ซีรีส์) เรื่อง Only Friends เพื่อนต้องห้าม (2566) เท่านั้น ที่หยิบยกประเด็นนี้มาเป็นองค์ประกอบของเรื่องทั้งหมด โดยเรื่องย่อเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ที่มีทั้งความรัก ความร้อนแรง และความลับที่กำลังจะกลายเป็นจุดแตกหักของคำว่าเพื่อน

อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้วิจัยทดลองสอบถามประชากรในสังคมไทยกลุ่มหนึ่ง ซึ่งอยู่ในช่วงวัยทำงานตอนกลาง (อายุ 30 - 44 ปี) ประเด็นเพื่อนสัมพันธ์กลับได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง และไม่ได้เป็นเรื่องใหม่ที่เกิดขึ้น รวมทั้งจากการศึกษาเรื่อง MSDA AUTO ETHNOGRAPHY: A Study of Men Who Have Sex and Use Drugs to Build Camaraderie and Networks with One Another (Tirapalik, 2021) ผู้เข้าร่วมในการวิจัยในการศึกษาคั้งนี้ได้มีการพูดถึงประเด็นนี้อย่างแพร่หลาย ซึ่งในขณะนั้นผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า การเข้าถึงข้อมูลในขณะนั้นทำได้ยาก เนื่องจากกลุ่มชายรักชายบางส่วนไม่ยินดีที่จะเปิดเผยข้อมูลในขณะนั้น อย่างไรก็ตามเมื่อเมษายน 2566 ที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้มีโอกาสนพกลุ่มชายรักชายกลุ่มหนึ่งที่ใช้สถานะแบบเพื่อนสัมพันธ์ จึงทำให้ประเด็นนี้กลับมาเป็นที่สนใจอีกครั้ง ประกอบกับเมื่อผู้วิจัยค้นหาค้นหาบทความหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบริบทประเทศไทย สังคมไทย ชายรักชายไทย ชายรักหญิงไทย ประเด็นนี้กลับไม่ได้ถูกพูดถึง จึงเป็นโอกาสสำคัญที่ผู้วิจัยจะนำประเด็นนี้กลับมาศึกษาอีกครั้ง จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่การศึกษาชิ้นนี้จะคลี่ขยาย รวมทั้งศึกษาเหตุผล และอธิบายปรากฏการณ์นี้ในกลุ่มชายรักชาย ว่าปรากฏการณ์ดังกล่าวส่งผลต่อประชากรกลุ่มนี้อย่างไร

การศึกษาในต่างประเทศชิ้นหนึ่ง พบว่า ประเด็นเพื่อนสัมพันธ์หรือ FWBRs (Friends With Benefits Relationships) เป็นเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างทั่วไป ความสัมพันธ์เหล่านี้มีลักษณะเป็นการผสมผสานระหว่างความใกล้ชิดทางจิตใจกับความใกล้ชิดทางกายภาพ อีกทั้งความสัมพันธ์ประเภทนี้เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทางเพศมากกว่าความสัมพันธ์ทางด้านจิตใจ (Vanderdrift, Lehmler, & Kelly, 2012) ดังนั้น เพื่อทำความเข้าใจประเด็นนี้อย่างชัดเจน จำเป็นที่จะต้องทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะกล่าวในส่วนต่อไป

โดยที่ คำว่า **เพื่อนสัมพันธ์** ผู้วิจัยขอใช้แทนคำว่า FWBRs (Friends With Benefits Relationships) ซึ่งสามารถอธิบายได้หลากหลายความหมาย อย่างไรก็ตาม ภาณุ สหัสสานนท์ (2561) ให้ความเห็นว่า ความสัมพันธ์ดังกล่าวมีความหมายรวมถึงความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่ระหว่างความสัมพันธ์ 2 ชั่วโมง คือ ความสัมพันธ์แบบชั่วคราวหรือการมีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า (One night stand) กับความสัมพันธ์แบบโรแมนติกหรือการมีความสัมพันธ์แบบคู่รักที่คบหาดูใจกันระยะยาว (Romantic Relationship)

2. วัตถุประสงค์

เพื่ออธิบายประสบการณ์และผลลัพธ์ของความสัมพันธ์แบบเพื่อนสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักชายในพื้นที่สื่อสังคมออนไลน์

3. ทบทวนวรรณกรรม

เพื่อนสัมพันธ์ หรือ Friends With Benefits Relationships (FWBRs)

Friends With Benefits Relationships มีคำจำกัดความจำนวนไม่มากนัก ตัวอย่างเช่น คำนิยามที่ว่า A friends with benefits relationship is distinguished from a hookup because the FWB relationship implies a stronger and more lasting connection between two people. Hook ups are defined as “brief uncommitted sexual encounters among individuals who are not romantic partners or dating each other” (Garcia, Reiber, Massey, & Merriwether, 2012) กล่าวคือ เป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างคนสองคนรวมทั้ง “การเกิดกิจกรรมทางเพศอย่างไม่มีข้อผูกมัดในช่วงสั้น ๆ ระหว่างบุคคลที่ไม่ใช่คู่รักหรือออกเดทกัน” เมื่อพิจารณาประเด็นหลักแล้ว พบว่าประเด็นสำคัญคือการมีกิจกรรมทางเพศแบบไม่ผูกมัด สอดคล้องกับการศึกษาของ Machia, Proulx, Ioberger & Lehmilller (2020) ที่อธิบายประเด็น Friends With Benefits Relationships เอาไว้ว่า เป็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเพศ โดยไม่รวมถึงความสัมพันธ์แบบเต็มตัวแบบคู่รัก

อีกทั้งในนิตยสารที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านคำแนะนำเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของมนุษย์ที่มียาวนานกว่า 89 ปี อย่างนิตยสารออนไลน์ชื่อ “BRIDES” ให้ความหมายของ FWB ไว้ว่า A friends-with-benefits (FWB) relationship is one in which two people are physically intimate with one another, yet they’re not committed to each other in any way. People involved in a friends-with-benefits relationship clearly enjoy spending time together, but their relationship is not romantic and has no strings attached. (Lloyd, 2023) สรุปความได้ว่า เป็นความสัมพันธ์ที่

คนสองคนมีความใกล้ชิดทางกายต่อกันเท่านั้น ผู้คนที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์แบบนี้มักจะชอบใช้เวลาาร่วมกัน แต่ความสัมพันธ์แบบนี้มักไม่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์โรแมนติกและไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ในความสัมพันธ์ ในส่วนนี้ก็เช่นกัน ประเด็นหลักของคำนิยามดังกล่าวระบุถึงการมีกิจกรรมทางเพศแบบไม่ผูกมัด โดยไม่ได้มีความสัมพันธ์ทางจิตใจมาเป็นองค์ประกอบของความสัมพันธ์

อีกหนึ่งความหมาย a sexual experience with a friend without the expectation of a long term relationship or romantic commitment are the most frequent type of casual sex partners in comparison to hookups (sexual contact that occurs only once or on very few occasions between strangers or casual acquaintances and excludes commitment) (Affifi & Faulkner, 2000) สามารถสรุปความได้ว่า เป็นความสัมพันธ์ทางเพศกับเพื่อน โดยไม่ได้คาดหวังถึงความสัมพันธ์ระยะยาว หรือมีข้อผูกมัดเกี่ยวกับความรัก หรือสามารถเรียกได้ว่าเป็นคู่นอนที่ไม่เป็นทางการ โดยการติดต่อทางเพศที่เกิดขึ้นมักเกิดเพียงหนึ่งครั้งระหว่างคนแปลกหน้าหรือบุคคลทั่วไป และไม่มีข้อผูกมัดระหว่างกัน เมื่อวิเคราะห์แล้วจะพบว่า มีประเด็นหลักที่สอดคล้องกับคำนิยามที่กล่าวมาในข้างต้น นั่นคือการร่วมเพศแบบไม่ผูกมัด

หรืออีกหนึ่งความหมายที่ว่า refers to a form of casual relationship that combines the psychological intimacy of a friendship with the sexual intimacy of a romantic relationship without commitment (Hughes & Pennington, 2016) สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบของความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นทางการ มีการผสมผสานความใกล้ชิดทางจิตใจระหว่างมิตรภาพเข้ากับ ความใกล้ชิดทางเพศโดยไม่มีข้อผูกมัดระหว่างกัน และประเด็นสำคัญก็ยังคงอยู่ที่

การร่วมเพศแบบไม่ผูกมัด ไม่ได้กำหนดระยะเวลาของความสัมพันธ์ รวมทั้งไม่ได้มีการกำหนดสถานภาพระหว่างกัน

หากสรุปจากความหมายที่นักวิชาการในต่างประเทศให้ความหมายไว้ จะพบว่า มีองค์ประกอบหลักของความสัมพันธ์แบบเพื่อนสัมพันธ์ไว้ 3 ประการ ดังนี้ 1) เพศสัมพันธ์ 2) ไร้ข้อผูกมัด และ 3) มักเกิดขึ้นกับเพื่อนหรือบุคคลทั่วไป ซึ่งไม่ได้กำหนดสถานภาพระหว่างกัน

ฉะนั้น หากสรุปความหมายของความสัมพันธ์แบบเพื่อนสัมพันธ์ตามขอบทความฉบับนี้ จึงมีความหมายเดียวกัน คือ เป็นการสร้างความสัมพันธ์ทางเพศกับบุคคลอื่นหรือเพื่อนโดยไร้ข้อผูกมัด เพื่อให้เข้าใจกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ดังกล่าวมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นที่จะต้องพิจารณาแนวคิดที่ใกล้เคียงกัน นั่นคือ แนวคิดการสร้างความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดของมนุษย์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษา ทบทวน รวมทั้งรวบรวมไว้ ดังที่จะนำเสนอในส่วนต่อไป

แนวคิดการสร้างความสัมพันธ์แบบใกล้ชิด (Intimate relationship)

ความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดระหว่างบุคคล เป็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกลึกซึ้งทางอารมณ์และความเชื่อมโยงกับบุคคลอื่น ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดมักจะมีทัศนคติของความไว้วางใจ ความห่วงใย และการยอมรับซึ่งกันและกัน (Options for sexual health, 2020) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสามารถแบ่งระดับได้กว้าง ๆ คือ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันขั้นผิวเผินไปสู่ขั้นลึกซึ้ง โดยความสัมพันธ์แบบใกล้ชิด มักเกี่ยวข้องกับการไว้วางใจ ความเชื่อใจ ความห่วงใย ความคุ้นเคย การพึ่งพากันซึ่งกันและกัน และความมุ่งมั่นในการสานสัมพันธ์ (Brehm, Miller, Perlman, & Campbell, 1992) รวมทั้งจำเป็นที่จะต้องรู้จักคู่สนทนาของกันและกันหรือที่เรียกว่า “การเปิดเผยตัวตน”

โดยบุคคลจะมีความรู้สึกไว้วางใจได้นั้น จำเป็นที่จะต้องรู้จักคู่สนทนาของตนเอง มากพอ ส่วนนี้จึงมีความสำคัญอย่างมาก ในการที่จะสร้างความสัมพันธ์แบบ ใกล้ชิดกับผู้อื่น โดยการเปิดเผยตัวตนนั้นมักเกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูล ส่วนบุคคลเพื่อให้ผู้อื่นได้รับทราบ เพื่อการพัฒนาเป็นความสัมพันธ์ที่ดีและ อาจเป็นความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดต่อไปได้ โดยผู้วิจัยสรุปแนวคิดการสร้าง ความสัมพันธ์แบบใกล้ชิด จากแนวคิดการสร้างความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดได้ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปแนวคิดการสร้างความสัมพันธ์แบบใกล้ชิด

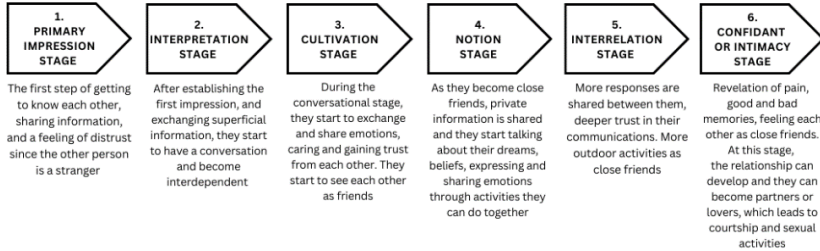
Taylor, Wheeler, and Altman (1973)	Brehm et al. (1992)	Knack and Keefer (1997)	Kelly (2005)	Munroe (2005)	Tom Bruett (2019)
ชั้นเริ่มต้น					
1. การทำ ความรู้จัก	1. การ แบ่งปันข้อมูล	1. ความไม่ ไว้วางใจตนเอง	1. ชั้นไม่มี ตัวตน	1. คนแปลก หน้า	1. การนัด เดท
2. การ แลกเปลี่ยน ข้อมูลชั้น สำรอง	2. การพึ่งพา อาศัยซึ่งกัน และกัน	2. ความไว้วางใจ ตนเอง	2. ชั้นสื่อสาร ข้อเท็จจริง	2. คนรู้จัก	2. การตั้งใจ พึ่งในบท สนทนา
3. การ แลกเปลี่ยน ข้อมูลชั้น อารมณ์	3. การเอาใจ ใส่	3. ความไว้วางใจ ในบุคคลอื่น	3. ชั้นของ ความเห็น ส่วนตัว	3. เพื่อน	3. การทำ ความเข้าใจ ตนเอง
4. การ แลกเปลี่ยน ข้อมูลชั้นคงที่	4. ความ เชื่อมั่น ศรัทธา	4. ความไว้วางใจ ในความ สัมพันธ์ที่ เกิดขึ้น	4. ชั้นแห่ง การเปิดเผย ความฝัน	4. เพื่อน สนิท	4. การมี กิจกรรม ร่วมกัน

Taylor, Wheeler, and Altman (1973)	Brehm et al. (1992)	Knack and Keefer (1997)	Kelly (2005)	Munroe (2005)	Tom Bruett (2019)
5. การตอบสนอง	5. ความไวใจในสารที่สื่อสารระหว่างกัน	5. ชั้นการเปิดเผยอารมณ์	5. เพื่อนสนิทใกล้ชิด	5. การท่องเที่ยวด้วยกัน	5. ชั้นใกล้ชิด
6. การรู้สึกความเป็นกันและกัน	6. ชั้นเปิดเผยความเจ็บปวด				
7. ความมุ่งมั่นที่จะสานสัมพันธ์ต่อไป	7. ชั้นใกล้ชิด				
ชั้นเกิดความสัมพันธ์แบบใกล้ชิด					

ที่มา: รวบรวมขึ้นโดยผู้วิจัย โดยสังเคราะห์จากงานของ Taylor Wheeler and Altman (1987), Brehm, Miller, Perlman, and Campbell (1992), Knack and Keefer (1997), Kelly (2005), Munroe (2005) และ Tom Bruett (2019)

ซึ่งจากการศึกษาเรื่อง The S-CP2D model: The process of building the intimate relationship among MSM -Men who have an intimate relationship or sexual intercourse with men- within Twitter ได้วิเคราะห์และสรุปแนวความคิดการสร้างความสัมพันธ์แบบใกล้ชิด หรือที่เรียกว่า PICNIC model เพื่ออธิบายกระบวนการและขั้นตอนในการสร้างความสัมพันธ์แบบใกล้ชิด จากงานวิจัยและการศึกษาข้างต้นได้ ดังนี้

PICNIC model

ภาพที่ 1 PICNIC model

ที่มา: Tirapalika (2022)

กล่าวคือ ขั้นที่ 1 ขั้นตอนแรกของการสร้างความสัมพันธ์ เป็นขั้นของการสร้างความประทับใจ เป็นขั้นตอนแรกของการทำความรู้จัก แบ่งปันข้อมูลและความรู้สึกไม่ไว้วางใจ เนื่องจากอีกฝ่ายเป็นคนแปลกหน้า

ขั้นที่ 2 ขั้นแห่งการตีความ การเล่าเรื่อง กล่าวคือหลังจากสร้างความประทับใจแรกและแลกเปลี่ยนข้อมูลผิวเผินแล้ว พวกเขาก็เริ่มมีการสนทนาและขอความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในระดับเบื้องต้น

ขั้นที่ 3 เป็นขั้นแห่งการบ่มเพาะความสัมพันธ์ ในขั้นตอนนี้พวกเขาเริ่มแลกเปลี่ยนและแบ่งปันอารมณ์ ความห่วงใย และได้รับความไว้วางใจจากกันและกัน แล้วทั้งคู่เป็นเพื่อนกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นแห่งการอยู่ในสถานะเพื่อนสนิท เมื่อทั้งคู่กลายเป็นเพื่อนสนิทกัน เรื่องราวต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลส่วนตัวจะถูกแบ่งปันกัน และเริ่มพูดถึงความฝัน ความเชื่อ การแสดงอารมณ์ และแบ่งปันผ่านกิจกรรมที่สามารถทำร่วมกัน

ขั้นที่ 5 ขั้นแห่งความสัมพันธ์ มีการแบ่งปันคำตอบระหว่างพวกเขา มากขึ้น ใ่ว่างใจในการสื่อสารระหว่างกันมากขึ้น ทำกิจกรรมกลางแจ้งมากขึ้น ในฐานะเพื่อนสนิท เริ่มมีการสื่อสารในเรื่องส่วนตัวในระดับลึกซึ่งมากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 6 ขั้นของความสนิทสนม มีการเปิดเผยความเจ็บปวด ความทรงจำทั้งที่ดีและไม่ดี ความรู้สึกต่อกันในฐานะเพื่อนสนิท ในขั้นตอนนี้ ความสัมพันธ์สามารถพัฒนาได้และอาจกลายเป็นคู่รัก ซึ่งนำไปสู่การเกี่ยวพาราสีและดำเนินการมีกิจกรรมทางเพศระหว่างกัน เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า รูปแบบขั้นตอน หรือวิธีการในการสร้างความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดตามที่นำเสนอข้างต้น มักใช้ระยะเวลาในการพิสูจน์ทัศนคติ ความคิด รวมทั้งความไว้นื้อเชื่อใจกว่าที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะสามารถก้าวพ้นแต่ละขั้นไปได้จนถึงขั้นสุดท้ายที่เรียกว่า ขั้นใกล้ชิด ในกรณีที่เป็นเพื่อนสนิทก็จะหมายถึงการเป็นเพื่อนตายร่วมหัวจมท้ายเพื่อนตายได้ หรือที่ สิตลา ชาญวิเศษ (2559) อธิบายในกรณีคู่รักก็สามารถเรียกขั้นตอนนี้ว่า ช่วงความรักสูงงอม พร้อมทั้งจะเกิดกิจกรรมทางเพศเพื่อตอบสนองขั้นของความสัมพันธ์ขั้นสุดท้ายได้

หากสรุปในส่วนของการสร้างความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดจะพบว่า มีองค์ประกอบหลักของการสร้างความสัมพันธ์แบบใกล้ชิด 3 ประการ 1) กำหนดด้วยระยะเวลา 2) มีความไว้นื้อเชื่อใจ และ 3) ความสัมพันธ์ที่สูงงอมของคู่รัก จะเกิดกิจกรรมทางเพศในขั้นสุดท้ายหรือขั้นของความสนิทสนม (Confidant or Intimacy stage) อย่างไรก็ตาม เพื่ออธิบายประสบการณ์ ความรู้สึก และผลลัพธ์ของความสัมพันธ์แบบเพื่อนสัมพันธ์ในกลุ่มชายรักชายในพื้นที่สื่อสังคมออนไลน์ จึงต้องนำแนวคิดการสร้างความสัมพันธ์แบบใกล้ชิด PICNIC model มาอธิบาย ประกอบกับนิยามศัพท์คำว่า เพื่อนสัมพันธ์ รวมทั้งกลุ่มผู้เข้าร่วมให้ข้อมูลแบบ

นิรนาม จึงจะทำให้อธิบายปรากฏการณ์และความรู้สึก รวมทั้งผลลัพธ์ของความสัมพันธ์ดังกล่าวได้

4. วิธีวิทยา

การศึกษาชิ้นนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบผสมผสานในการเข้าถึงข้อมูล จัดเก็บข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีวิทยาเรียกว่าชาติพันธุ์วรรณาแบบดิจิทัล (Netnography) โดยได้รับการยอมรับในหมู่นักวิชาการสหวิทยาการ เพื่อใช้ศึกษาปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมชุมชน วัฒนธรรมในพื้นที่เสมือนในมุมมองของ Professor Robert V. Kozinets (Hetland & Mørch, 2016; Hine, 2000; Kozinets, 2010)

ชาติพันธุ์วรรณาแบบดิจิทัล เป็นวิธีการวิจัยในพื้นที่ออนไลน์หรือพื้นที่เสมือน ที่ได้รับการพัฒนามาจากวิธีการชาติพันธุ์วรรณาแบบดั้งเดิม ที่ผู้วิจัยจะต้องไปฝังตัวในพื้นที่ที่ต้นตอการศึกษา โดยปฏิบัติตัวอย่างคนในเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ ปรากฏการณ์ทางสังคม โดยชาติพันธุ์วรรณาดิจิทัลมีวิธีการในการเข้าถึงข้อมูลอย่างหลากหลายผสมผสาน อาทิ การสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์ การรวมกลุ่มสนทนา ซึ่งทั้งหมดนั้นเกิดขึ้นภายในเครือข่ายสังคมออนไลน์

กลุ่มผู้เข้าร่วมวิจัยในครั้งนี้เป็นคู่รักชายรักชายจำนวน 5 คู่ โดยทั้ง 5 คู่ล้วนมีความสัมพันธ์แบบเพื่อนสัมพันธ์ทั้งหมด โดยผู้วิจัยเข้าถึงผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งในพื้นที่ออนไลน์และพื้นที่ออฟไลน์ อันที่จริงผู้เข้าร่วมวิจัยที่ผู้วิจัยพบมีจำนวนมากกว่า 5 คู่ แต่เนื่องจากผู้เข้าร่วมวิจัยมีคุณลักษณะบางประการไม่ตรงกับเกณฑ์ในการคัดเลือก หนึ่งในนั้นคือการไม่ประสงค์จะให้นำข้อมูลที่สามารถระบุตัวตนของผู้เข้าร่วมวิจัยไปเผยแพร่ แม้ผู้วิจัยจะอธิบายแล้วก็ตามว่าจะใช้นามแฝง รวมทั้งปกปิดข้อมูลพื้นฐานทั้งหมด แม้ผู้เข้าร่วมวิจัยจะยินดีให้นำข้อมูลบางส่วนไปใช้

ประกอบการศึกษาได้ แต่ผู้วิจัยพิจารณาแล้วจึงตัดข้อมูลในส่วนนั้นออก และจะไม่ปรากฏในการนำเสนอผลการวิจัย เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัย

เหตุปัจจัยหลักที่จำเป็นต้องใช้วิธีวิทยาดังกล่าว เพราะการศึกษาชั้นนี้เป็นการศึกษาในประเด็นอ่อนไหว เพราะหากนำมาเปรียบเทียบกับการศึกษาชั้นอื่นแล้ว จะพบว่า การเดินเข้าไปสอบถามว่า เพราะอะไรคุณถึงใช้ แสวงหาหรือต้องการความสัมพันธ์แบบเพื่อนสัมพันธ์นั้น อาจไม่ได้รับคำตอบที่เป็นความจริง รวมทั้งยังอาจสร้างความสัมพันธ์ที่เลวร้ายระหว่างผู้วิจัยและกลุ่มที่ต้องการศึกษาอีกด้วย

โดยผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัย 3 องค์ประกอบด้วยกัน 1) ผู้เข้าร่วมวิจัยยินดีที่จะให้ข้อมูลทั้งหมด รวมทั้งสามารถเปิดเผยข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยทางวิชาการได้ โดยผู้วิจัยจะรักษาความลับผ่านการใช้ “นามแฝง” (Pseudonym) ที่ผู้อื่นไม่สามารถระบุตัวตนของผู้ร่วมวิจัยจริงได้ 2) จำเป็นที่จะต้องเป็นชายรักชายที่มีความสัมพันธ์แบบเพื่อนสัมพันธ์ อย่างไรก็ตามชายรักชายในที่นี่มีคำนิยามเป็นภาษาอังกฤษว่า “MEN WHO HAVE SEX WITH MEN” หรือที่หมายความว่า ผู้ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชาย โดยไม่ได้ระบุว่า จะต้องเป็นเกย์หรือเป็นสาวประเภทที่สอง และ 3) ผู้เข้าร่วมวิจัยสามารถถอนตัวหรือปกปิดข้อมูลบางส่วน หลังจากการสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว ผ่านการอ่านผลการศึกษาที่ผู้วิจัยส่งให้อ่านก่อนการนำเสนอวารสารทางวิชาการ

การวิเคราะห์ผล ผู้วิจัยเลือกใช้การวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic analysis) จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยหลังจากการศึกษาและวิเคราะห์จะนำมาตรวจสอบความน่าเชื่อถือจากการสัมภาษณ์เชิงลึก รวมทั้งการตรวจสอบสามเส้า (Data Triangulate) คือ การถามคำถามเดียวกันกับบุคคลอื่นในสถานที่

และเวลาที่หลากหลาย ร่วมกับใช้วิธีการสังเกตเพื่อความน่าเชื่อถือและความครบถ้วนของข้อมูลที่ได้

ทั้งนี้ หากจะตั้งคำถามในข้อเท็จจริงว่า เพราะเหตุใดจึงเชื่อคำตอบหรือความเห็นของผู้เข้าร่วมวิจัย สามารถอธิบายได้ตามแนวคิดของ Morley (1989) ที่กล่าวว่า “หากผู้วิจัยอยากเข้าใจประเด็นใดก็ตาม ให้ถามคำถามนั้น ผู้ให้ข้อมูลอาจโกหกหรือให้ข้อมูลจริงก็ได้ แต่อย่างน้อยข้อมูลนั้นก็ผ่านการตอบสนองด้วยกระบวนการคิดผ่านวาจา ซึ่งคำตอบดังกล่าวถือว่ามีความน่าเชื่อถือ สามารถนำมาศึกษาตีความต่อได้” ประกอบกับใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic analysis) เพื่อศึกษาข้อมูลด้วยการวิเคราะห์สาระสำคัญในการสนทนา รวมทั้งการสังเกตการณ์ทุกรูปแบบ ประกอบการวิเคราะห์โครงสร้างสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับเพศสภาพและเพศวิถี และนัยยะอื่น ๆ ที่ถูกซ่อนไว้ได้ข้อมูลที่ถูกนำเสนอออกมา ซึ่งอิงแนวคิดของ รณภูมิ สามัคคีคารมย์ และคณะ (2551) ที่กล่าวว่า ผู้วิจัยจำเป็นต้องมีความรู้ด้านภาษา ลักษณะ สัญลักษณ์ของผู้เข้าร่วมวิจัย เพื่อที่จะได้เข้าถึงข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้อง และตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

5. ผลการศึกษา

ผู้วิจัยเริ่มต้นในการลงพื้นที่วิจัย ผ่านวิธีการทางชาติพันธุ์วรรณา โดยเริ่มต้นจากการติดตามชายรักชายผู้มีความสัมพันธ์แบบเพื่อนสัมพันธ์ ซึ่งสื่อสารผ่านพื้นที่ออนไลน์ระยะหนึ่ง พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้เข้าร่วมวิจัยทราบว่า ผู้วิจัยสนใจศึกษาประเด็นนี้ ผู้เข้าร่วมวิจัยทุกคนยินดีให้ข้อมูล โดยเน้นย้ำไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล หลังจากนั้นจึงขอสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมาเพื่ออธิบายปรากฏการณ์เพื่อนสัมพันธ์ต่อไป

เพื่อนสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน คุณเจ (ผู้เข้าร่วมวิจัย) ให้ความเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนเป็นความสัมพันธ์หนึ่งที่ตัวเองเพิ่งทดลองมีความสัมพันธ์แบบนี้ ด้วยเหตุที่ว่า คุณเจเป็นคนทำงาน และไม่ต้องการจะมีใครมาทวงใจ ในขณะที่ตนเองทำงานหรือไปพบลูกค้าต่างจังหวัด ฉะนั้นการมีเพื่อนสักคนเอาไว้คุยและมีกิจกรรมทางเพศได้แบบไม่ผูกมัดทั้งสองฝ่าย จะช่วยลดปัญหาการเลิกงานและลดผลกระทบต่อการทำงานของตนเอง ในอีกมุมหนึ่ง คุณบี (ผู้เข้าร่วมวิจัย) เล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า ตนเองมีครอบครัวแล้วมีลูกหนึ่งคน ตนเองมีความสัมพันธ์แบบเพื่อนสัมพันธ์ ด้วยเหตุที่ภรรยาไม่สามารถตอบสนองความต้องการในเรื่องเพศได้ และคิดว่าการมีเพื่อนสัมพันธ์ไม่ได้เป็นสิ่งที่ผิด เพราะไม่ได้นอกใจภรรยา เพราะเพื่อนสัมพันธ์ในมุมมองของคุณบี นอกจากช่วยให้ความรู้สึกทางเพศถูกเติมเต็มแล้ว ยังสามารถป้องกันการตั้งครรภ์ได้อีกด้วย อีกทั้ง คุณซี (ผู้เข้าร่วมวิจัย) ให้ความเห็นที่น่าสนใจเพิ่มเติมว่า พวกเขาอยู่ด้วยกันมานานกว่า 8 ปี ในสถานะเพื่อนสัมพันธ์ โดยที่ระหว่างนั้นไม่ได้มีความสัมพันธ์กับคนอื่น สังเกตได้ว่าระยะเวลาที่คุณซีอยู่ในสถานะดังกล่าวยาวนานกว่า 8 ปี ดังนั้นระยะเวลาอาจไม่ใช่เครื่องกำหนดความสัมพันธ์ แต่อาจขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ดังที่ผู้วิจัยจะกล่าวต่อไป

อย่างไรก็ดี คุณดี (ผู้เข้าร่วมวิจัย) ให้ความเห็นว่า เพราะ (เรา) ทั้งคู่ต้องการให้เป็นแบบนี้ ไม่ต้องรู้สึกมากมายและไม่ผูกมัดกัน แค่คุณกับผมเท่านั้นไม่มีคนอื่น ในทางกลับกัน คุณเอ (ผู้เข้าร่วมวิจัย) กลับมองว่า อันที่จริงไม่ได้ต้องการอยู่ในสถานะนี้ เพราะรู้สึกรักเพื่อนคนนี้มากจนอยากพัฒนาความสัมพันธ์ไปเป็นคนรัก แต่ถึงกระนั้นอีกฝ่ายไม่ต้องการให้พัฒนาความสัมพันธ์ ด้วยเหตุที่ไม่อยากให้คนอื่นรู้ว่าตนเองเป็นเกย์ การที่มีเพื่อนที่สามารถตอบสนองเพศสภาวะได้ก็

น่าจะเพียงพอแล้ว อีกทั้งหากครอบครัวหรือเพื่อนสนิทรู้จักจะส่งผลต่อภาพลักษณ์ และหน้าที่การงานได้

ผู้วิจัยสนใจสองประเด็นที่เกิดขึ้น คือ 1) ฟังพอใจจะอยู่ในสถานะนี้ทั้งคู่ 2) ไม่ฟังพอใจจะอยู่ในสถานะนี้ และเมื่อสอบถามต่อไป พบว่า ในผู้เข้าร่วมวิจัย บางคนมีเพื่อนสัมพันธ์มากกว่า 2 ราย กล่าวคือ มีสถานะเพื่อนสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอีกนอกเหนือจากที่เล่ามาข้างต้น

ผู้วิจัยสนใจกระบวนการสานสัมพันธ์ของเพื่อนสัมพันธ์ ว่ามีลำดับขั้นตอนอย่างไร เนื่องจากการที่บุคคลสามารถมีความสัมพันธ์แบบใกล้ชิด ซึ่งในที่นี้หมายถึงสามารถร่วมเพศได้ ต้องไม่ใช่แค่ความพึงพอใจระหว่างกันเท่านั้น แต่ต้องมีกระบวนการคัดกรองหรือพัฒนารูปแบบอย่างไร ผู้เข้าร่วมวิจัยอธิบายเหมือนกันว่า “มันไม่ได้มีขั้นตอนอะไรยุ่งยากเลย แค่พอใจเฉย ๆ แต่บางคนก็ไม่สามารถอยู่ในสถานะนี้ได้ยาวนาน เพราะไม่ทำตามกติกาที่วางไว้ บางคนไม่สามารถปรึกษาอะไรได้เลย นอกจากแค่ชวนกันไปนอน มันเลยทำให้ไม่ค่อยเข้าใจกันมากนัก พูดแล้วก็เหมือนลับสนนนะ ต้องการคนนอนด้วย แต่ก็ต้องการที่פקใจไปพร้อม ๆ กัน แบลกดี” ส่วนนี้เป็นบทสัมภาษณ์ของคุณบี ซึ่งเมื่อวิเคราะห์แล้ว จะพบว่า เพื่อนสัมพันธ์เป็นสถานะหนึ่งที่ต้องการมากกว่าการมีกิจกรรมทางเพศ แต่ต้องการคนรู้ใจ คนไวใจได้ เป็นที่ปรึกษา ช่วยออกความเห็นไปได้พร้อม ๆ กัน อยู่ด้วยกันด้วยความสบายใจ หากจะอธิบายเพิ่มเติมก็อาจจะตีความได้ว่า เป็นตำแหน่งหนึ่งที่สำคัญไม่น้อยไปกว่าคนรัก แต่ไม่อาจเปิดตัวให้ใครคนอื่นทราบได้

คุณเจ เล่าต่อว่า “ผมเจอเพื่อนสัมพันธ์คนนี้เมื่อตอนมหาลัย เค้าก็ไม่มีใคร เราเป็นรูมเมทกัน ก็อยู่ด้วยกัน จบออกมาผมเป็นเซลล์ขายเครื่องมือแพทย์ เค้าทำแบงค์ เราเจอกันไม่บ่อย แต่โทรหากันทุกวัน ผมเคยถามว่าแบบนี้โอเคไหม

เค้าก็บอกว่าโอเค ไม่มีปัญหา แก่ออยู่ด้วยกันแบบสบาย ๆ ก็พอแล้ว” ต่างจากคุณเอที่เล่าว่า “เจอเค้าในงานประชุมที่นึ่ง ต้องนอนห้องเดียวกันเพราะเจ้าของงานจัดไว้ แล้วยังไงก็ไม่รู้ วันนั้นเราก็มืออะไรกัน ผมอยากไปให้ไกลกว่านี้แต่เค้าไม่เอาด้วย ผมแค่มืออารมณ์น้อยใจบ้างแค่วันวัน แต่ภาพรวมก็โอ” ในส่วนของคุณบีเล่าว่า “เจอน้องที่ทำงาน เป็นน้องที่ทำงาน ผมจ้องอยู่นานแล้วจน้องเค้าเอาด้วย ก็คิดนะ รู้สึกสบายใจ ไปต่างจังหวัดกันบ่อยพวกทริปปริษัท เราก้เลือกนอนกับเค้าเลย แพนก็รู้จักว่าเป็นน้องที่ทำงาน”

จากการฝังตัวในพื้นที่เพื่อนสัมพันธ์ ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบว่า ความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดที่ถูกสร้างขึ้นในสถานะเพื่อนสัมพันธ์ ไม่ได้ก่อตัวจากอารมณ์ทางเพศเหมือนที่ใคร ๆ คิดเท่านั้น เพราะสถานะนี้มาพร้อมกับหน้าที่สำคัญระหว่างกันอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นความสบายใจ ที่ปรึกษา ช่วยออกความเห็น เพราะทั้งสองคนไม่ได้มีอะไรรับประกันในความสัมพันธ์นั้นนอกจากความไวใจ ซึ่งผู้วิจัยมองว่าความไวใจนี้เอง กลับเหมือนกันกับคู่รักทั่วไปที่แต่งงานกัน หรือป่าวประกาศให้โลกรู้ว่าเราทั้งสองคนเป็นแฟนกัน สามีกรรยากัน เพราะความสัมพันธ์ทั้งหมดนี้ต้องใช้ความไวใจทั้งสิ้น

6. อภิปรายผล

เพื่อนสัมพันธ์ที่มีสถานะเป็นคนรู้จักแต่ไม่ใช่คนรัก จากแนวความคิดการสร้างความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดจะพบว่า สถานะของบุคคลจะมีการขยับขึ้นลงตามระยะเวลาและความไวใจ โดยมี 6 ขั้นตอนที่สำคัญ กล่าวคือ ขั้นตอนแรกของการสร้างความสัมพันธ์ ขั้นแห่งการตีความ ขั้นแห่งการบ่มเพาะความสัมพันธ์ ขั้นแห่งการอยู่ในสถานะเพื่อนสนิท ขั้นแห่งความสัมพันธ์ และขั้นของความสนิทสนม แต่เมื่อนำมาเป็นกรอบในการพิจารณาการสร้างความสัมพันธ์แบบ

เพื่อนสัมพันธ์จะพบว่า สถานะเพื่อนสัมพันธ์มีจุดเริ่มต้นจากการต้องการทางเพศก่อน แล้วจึงขยับไปสร้างความไว้วางใจ ที่ปรึกษา ให้ความเห็น และการอยู่ด้วยแล้วสบายใจ หากแม้จะวิเคราะห์ในระยะแรก บุคคลทั่วไปอาจตีความว่าชายรักชายเป็นประชากรที่มีความมักมากในกามารมณ์ หากคุ้นเคยไป ทว่าเรื่องกามารมณ์เกิดขึ้นเพียงระยะแรกก่อนที่จะมีการพัฒนาความสัมพันธ์ โดยนำเรื่องราวความสัมพันธ์ทางใจมาประคับประคองสถานะเพื่อนสัมพันธ์ของตนเอง อีกทั้งเมื่อพิจารณาให้ลึกลงไปจะพบว่า ในช่วงอายุของวัยทำงานมักให้ความสำคัญกับสถานะเพื่อนสัมพันธ์ ที่ต้องเป็นมากกว่าแค่ตอบสนองทางเพศได้ ดังนั้นสถานะเพื่อนสัมพันธ์นี้เองอาจเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า สถานะคนรู้ใจ ที่สามารถเข้าใจว่าอีกฝ่ายหนึ่งต้องการอะไร และตนเองสามารถยอมรับได้มากเท่าใด เพื่อให้สถานะนี้คงอยู่และตนเองมีความสุขไปพร้อม ๆ กัน ทั้งนี้หากพิจารณาตามคำนิยามในส่วนของกรทบทวนวรรณกรรมจะพบว่า เป็นความสัมพันธ์ที่ไม่ได้หวังระยะยาว แต่ในกรณีผู้เข้าร่วมวิจัยทุกท่าน แม้จะไม่ได้กำหนดระยะเวลาของความสัมพันธ์ แต่ก็สามารถอนุมานได้ระดับหนึ่งว่า เป็นความสัมพันธ์ระยะกลางที่สามารถจะพัฒนาต่อไปในระยะยาวได้ ดังนั้น หากจะกล่าวว่าสถานะเพื่อนสัมพันธ์เป็นสถานะที่รื้อสร้างแนวคิดการสร้างความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดก็อาจเป็นได้ เพราะแนวคิดเดิมนั้นจะต้องเริ่มทีละขั้นตอน และต้องใช้ระยะเวลายาวนานกว่าที่บุคคลจะขยับฐานะในความสัมพันธ์นั้นได้ ซึ่งต่างจากสถานะเพื่อนสัมพันธ์ที่สามารถเริ่มต้นจากขั้นแห่งความสนิทสนม

แม้ว่าข้อมูลทั้งหมดที่นำเสนอในบทความจะไม่สามารถอนุมานถึงชายรักชายในสังคมไทยทุกคนได้ แต่จากการศึกษาในพื้นที่มากกว่า 8 เดือน ทำให้เชื่อได้ว่าข้อมูลทั้งหมดนี้ สามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรได้ระดับหนึ่ง ประกอบกับผู้วิจัยสนใจในการศึกษาประเด็นชายรักชายมาระยะหนึ่ง โดยผล

การศึกษาในครั้งนี้ หลายส่วนสอดคล้องกับการศึกษาในอดีต เช่น การศึกษาเรื่อง ทวิตเตอร์: การเปิดเผยตัวตน ชุมชนเสมือนและคอนเน็คชั่นของกลุ่มผู้มีรสนิยมที่หลากหลายบนสื่อทวิตเตอร์ (Tirapalika, 2022) พยายามอธิบายการเปิดเผยตัวตนและการสร้างคอนเน็คชั่นระหว่างกันของกลุ่มชายรักชาย หรือการศึกษา เรื่องการศึกษาชาติพันธุ์วรรณนาเชิงอัตชีวประวัติของชายรักชาย กรณีศึกษาชาย ผู้ใช้กิจกรรมทางเพศและสารเสพติดในการสร้างมิตรภาพและเครือข่าย (Tirapalik, 2021) พยายามอธิบายปรากฏการณ์ของชายรักชายผู้ใช้สารเสพติด ในการสร้างความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดระหว่างกัน แม้เรื่องของสารเสพติดจะเป็น สิ่งผิดกฎหมายหรือส่งผลร้ายต่อสุขภาพ แต่ถึงกระนั้นการสร้างความสัมพันธ์ ด้วยสารเสพติด กลับเป็นตัวกลางที่สำคัญในการสร้างความสัมพันธ์แบบใกล้ชิด ระหว่างกัน อีกทั้งสอดคล้องกับการศึกษาของ Humphreys (1975) เรื่อง Tearoom Trade: Impersonal Sex in Public Places ที่พบว่า การที่กลุ่ม บุคคลเข้ามาใช้พื้นที่ห้องน้ำสาธารณะ เนื่องจากไม่ต้องการเปิดเผยตัวตนว่าเป็น ชายรักชาย หรือชายที่สามารถมีกิจกรรมทางเพศกับชายได้ ยิ่งไปกว่านั้นการที่ ความต้องการทางเพศไม่สามารถถูกตอบสนองได้จากบุคคลที่บ้าน จึงทำให้หันมา ใช้ห้องน้ำในการระบายความรู้สึกทางเพศอีกด้วย

7. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากข้อมูลทั้งหมด หากจะอธิบายให้เป็นระดับมหภาค จะสามารถ อธิบายได้ว่า สังคมอาจยังไม่สามารถยอมรับประเด็นชายรักชายได้อย่างจริงจัง อาจยังไม่มี ความเข้าใจในประเด็นชายรักชายเพียงพอ ว่าอันที่จริงแล้วชายรักชาย เป็นเพียงผู้ชายหนึ่งคนที่ชอบผู้ชายด้วยกัน ไม่ได้มีความพิเศษหรือพิสดารกว่า เพศชายเพศหญิงทั่วไป จึงส่งผลให้ชายรักชายบางส่วนที่ถูกสังคมแห่งการ

ไม่ยอมรับ สังคมแห่งการตีตรา สังคมแห่งการดูถูก จำเป็นที่จะต้องแสวงหาทางออก เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองโดยบัวไม่ช้ำน้ำไม่ขุ่น สถานะเพื่อนสัมพันธ์ก็เป็นอีกหนึ่งกระบวนการคั่งง้ำกับสังคมเช่นกัน เพื่อให้ตนเองสามารถเป็นตัวเองได้มากที่สุด โดยไม่กระทบกับความรู้สึกของบุคคลอื่น ๆ ในสังคม โดยเฉพาะครอบครัวและสังคมรอบข้าง เช่นเดียวกันกับที่โลกสังคมออนไลน์ได้รับการยอมรับจากกลุ่มชายรักชายอย่างมากเช่นกัน ด้วยเหตุที่ในปัจจุบันอินเทอร์เน็ตทำหน้าที่สำคัญอีกหนึ่งหน้าที่ คือ “เครื่องช่วยทางเพศ” ทั้งทำหน้าที่ในการช่วยค้นหา ปลดปล่อย และทำให้ถึงจุดสุดยอดทางความคิดและจินตนาการทางเพศ (ธเนศ วงศ์ยานนาวา, 2562; เบญจรงค์ ธีระผลิกะ, 2564) ฉะนั้นเมื่อพิจารณาอย่างตรงไปตรงมาแล้วจะพบว่า สังคมเป็นผู้ประกอบสร้างปรากฏการณ์ต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นแทบทั้งสิ้นอย่างปฏิเสธไม่ได้

ประโยชน์อย่างยิ่งของการศึกษาชั้นนี้ คือ การพยายามนำประเด็นที่เป็นปรากฏการณ์ทางสังคม มาอธิบายด้วยทฤษฎีทางสังคมศาสตร์เพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์ในฐานะองค์ความรู้ชุดใหม่ อีกทั้งทำให้เข้าใจปรากฏการณ์ซึ่งนอกเหนือจากการมองแบบคู่ตรงข้าม ที่ว่า การมีครอบครัวแต่งงานถูกต้องตามประเพณีจะเท่ากับความถูกต้อง การอยู่ก่อนแต่งงานหรือการอยู่กินกันฉันสามีภริยาเท่ากับผิด เพราะมีคำอธิบายประกอบการคิดและตัดสินใจในการอยู่ในสถานะเพื่อนสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม การศึกษาชั้นนี้เก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มชายรักชายจำนวน 5 คู่ ซึ่งอาจไม่ใช่ตัวแทนความคิด ทศนคติ มุมมองของประชากรชายรักชายส่วนใหญ่ในสังคมไทย ตามหลักการทางสถิติหรืองานวิจัยเชิงปริมาณ แม้ในการวิจัยเชิงคุณภาพด้านปรากฏการณ์วิทยา จะสามารถนำมาศึกษาอ้างอิงได้ก็

ตาม ฉะนั้นเพื่อให้ได้คำตอบที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ในภาพรวมได้ อาจจำเป็นที่จะต้องแสวงหาผู้เข้าร่วมวิจัยให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งอาจนำแนวคิดทางด้านเศรษฐกิจมาใช้อธิบายปรากฏการณ์นี้เพิ่มเติม เพื่อให้เข้าใจมากยิ่งขึ้นในอนาคต

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ธเนศ วงศ์ยานนาวา. (2562). **ว่าด้วยเพศ: จากธรรมชาติ สู่วิจัยธรรม จนถึงสุนทรียะ และหุ่นยนต์ (On Sex)** (พิมพ์ครั้งที่ 4.). นนทบุรี: สำนักพิมพ์สมมติ.

เบญจรงค์ ธีระพลิกะ. (2564). บทปริทัศน์หนังสือเรื่อง “ว่าด้วยเพศ: จากธรรมชาติ สู่วิจัยธรรมจนถึงสุนทรียะและหุ่นยนต์ (On Sex)”. **วารสารวิจัยสังคม สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**, 43(2): 221-233.

ภาณุ สหัสสานนท์. (2561). **Friends with benefits หรือเรียกสั้นๆ ว่า F.W.B. คือ ความสัมพันธ์รูปแบบหนึ่งที่เพื่อนทำหน้าที่ร่วมหลับนอนกับเพื่อน.** (ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก <https://www.facebook.com/PsychologyChula/posts/1906381469476257:0>. (เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2566).

รณภูมิ สามัคคีคารมย์ และคณะ. (2551). **เพศวิถีในสื่อนิยม: บริบทเสี่ยงและเสริมต่อสุขภาพทางเพศ.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

สีตลา ชาญวิเศษ. (2559). **บทบาทเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการพัฒนาความสัมพันธ์แบบโรแมนติก.** (นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

ภาษาอังกฤษ

- Afifi, W. A., & Faulkner, S. L. (2000). On Being Just Friends': The Frequency and Impact of Sexual Activity in Crosssex Friendships. **Journal of Social and Personal relationships**, 17(2): 205-222.
- Brehm, S. S., Miller, R. S., Perlman, D., & Campbell, S. M. (1992). **Intimate relationships**: McGraw-Hill New York.
- Garcia, J. R., Reiber, C., Massey, S. G., & Merriwether, A. M. (2012). Sexual hookup culture: A review. **Review of General Psychology**, 16(2): 161-176.
- Hetland, P., & Mørch, A. I. (2016). **Ethnography for investigating the Internet**. Paper presented at the Seminar. net.
- Hine, C. (2000). **Virtual ethnography**. [Online]. Retrieved from <https://doi.org/10.4135/9780857020277>. (Accessed 1 November 2023).
- Hughes, S. A., & Pennington, J. L. (2016). **Autoethnography: Process, product, and possibility for critical social research**: Sage Publications.
- Humphreys, L. (1975). **Tearoom trade, enlarged edition: Impersonal sex in public places**: Transaction Publishers.

- Kelly, M. (2005). **The Seven Levels of Intimacy: The Art of Loving and the Joy of Being Loved**: Simon and Schuster.
- Knack, S., & Keefer, P. (1997). Does social capital have an economic payoff? A cross-country investigation. **The Quarterly journal of economics**, 112(4): 1251-1288.
- Kozinets, R. V. (2010). **Netnography: Doing ethnographic research online**: Sage publications.
- Lloyd, S. L. (2023). **Friends With Benefits: What Does It Mean and Is It Right for You? RELATIONSHIPS LOVE & DATING**. [Online]. Retrieved from <https://www.brides.com/what-does-friends-with-benefits-mean-1021859>. (Accessed 1 December 2023).
- Machia, L. V., Proulx, M. L., Ioerger, M., & Lehmler, J. J. (2020). A longitudinal study of friends with benefits relationships. **Personal Relationships**, 27(1): 47-60.
- Morley, D. (1989). Changing paradigms in audience studies. **Remote control: Television, audiences, and cultural power**, 16-43.
- Munroe, M. (2005). **Waiting and dating: A sensible guide to a fulfilling love relationship**: Destiny Image Publishers.

Options for sexual health. (2020). **INTIMACY AND RELATIONSHIPS.**

[Online]. Retrieved from

<https://www.optionsforsexualhealth.org/facts/sex/intimacy-and-relationships/>. (Accessed 1 November 2023).

Taylor, D. A., Wheeler, L., & Altman, I. (1973). Self-disclosure in isolated groups. **Journal of Personality and Social Psychology**, 26(1): 39-47.

Tirapalik, B. (2021). MSDA AUTO ETHNOGRAPHY: A Study of Men Who Have Sex and Use Drugs to Build Camaraderie and Networks with One Another. **Phranakhon Rajabhat Research Journal (Humanities and Social Sciences)**, 16(2): 195-211.

Tirapalika, B. (2022). The S-CP2D model: The process of building the intimate relationship among MSM-Men who have an intimate relationship or sexual intercourse with men-within Twitter. **Kasetsart Journal of Social Sciences**, 43(3): 547–552.

Tom Bruett. (2019). **How to build intimacy in gay relationships.** [Online]. Retrieved from <https://is.gd/ACjKaM>. (Accessed 1 September 2023).

Vanderdrift, L. E., Lehmler, J. J., & Kelly, J. R. (2012). Commitment in friends with benefits relationships: Implications for relational and safe-sex outcomes. **Personal Relationships**, 19(1): 1-13.

สัมภาษณ์

คุณเจ (นามแฝง) 11 ตุลาคม 2566. สัมภาษณ์.

คุณเอ (นามแฝง) 1 กันยายน 2566. สัมภาษณ์.

คุณบี (นามแฝง) 7 กันยายน 2566. สัมภาษณ์.

คุณดี (นามแฝง) 10 สิงหาคม 2566. สัมภาษณ์.

คุณซี (นามแฝง) 20 สิงหาคม 2566. สัมภาษณ์.